

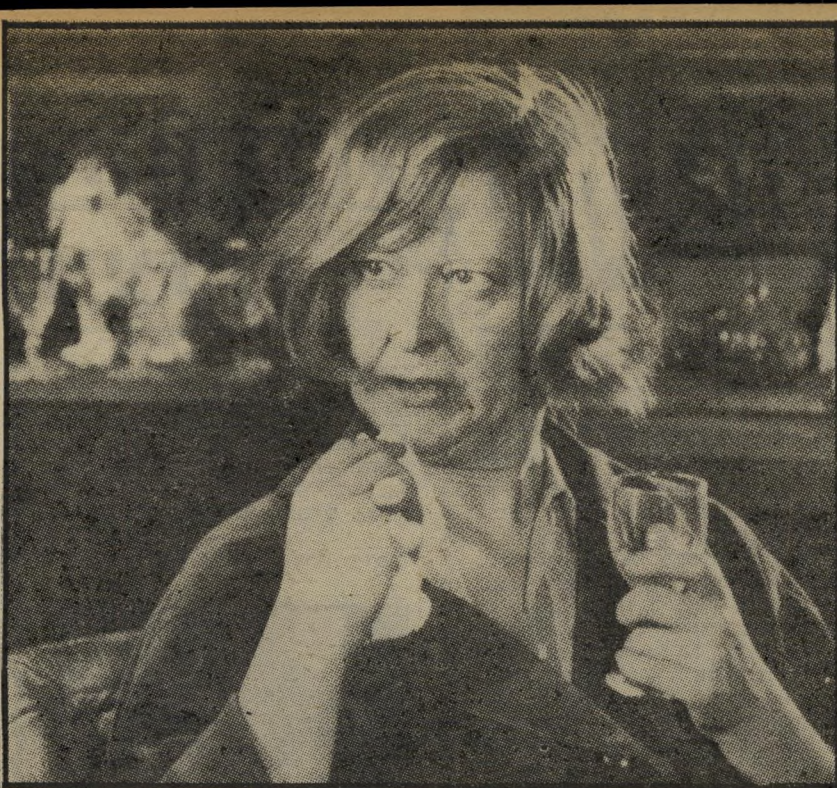
יומן החדשות

לפני שבוע ציין מדור זה את ביקורו של בארי הקולנוע האמריקאי אלן גיי פאקולה בישראל. היום הוא יכול לציין שעדיין לא ברור מדוע טרח מישרדיהתוך להביאו הגנה. זאת בעיקבות הצורה התמוהה שבה אירגנו את עשרת ימי שהותו בישראל. עם אנשי קולנוע הוא נפגש במשך שתיים בלבד, במכון הקולנוע בתל-אביב. הוא גם הספיק לראות סרט ישראלי אחד, מטע האלונקות. חוץ מזה, הוא היה בצפון ובדרום, ביקר בבית-התפוצות ובמרכז וייצן, מדי ערב דאגו לכך שלא ירעב ללחם, אירחו אותו במיסעדות שונות, ושמרו על מרחק בינו לבין אנשי הקולנוע הישראלי. אולי פחדו שמישהו ידבק מפאר קולה ויילך לעשות סרט בשם כל אנשי בנקן ומישרדיהתוך, בלי שר, אינו מוכן לקחת על עצמו סיכונים שכאלה.

בין החוששים מתוצאות הסערה שסחפה את דרום הארץ, היו גם האורחים, מזה כמה חודשים, הוסיכנים לרגלי המצדה. הלא הם אנשי צוות-הצילום של סדרת הטלוויזיה מצדה. הפקה זו, שעשויה לעלות בסופו של דבר יותר מחצי מיליארד לירות ישראליות, ידעה לא מעט סבל וצרות עד היום, עם החיכוכים בין צוותים ישראליים

זורים בתחילת הצילומים, עם הזיהומים שגרמו להפרעות עיכול חמורות כמעט לכל אנשי הצוות. עם ההוצאות שהלכו והאמירו בקצב מסחרר, בעזרתו האדיבה של שמחה ארליך והאינפלציה, מה שלא היה חסר לה הוא סערה שתהרוס את תפאורות הענק שנבנו, ביניהם סוללה ששוקלת למעלה ממאה טון, ומיגדל גבוה שמישקלו כ-14 טון, בעזרתם עומדים ל-שחור, בשיא הסידרה, את פלישת חילות הרומאים אל המיבצר הסגור של מצדה. השותף הישראלי במיבצע, ארנון מילצ'ין, הפך בינתיים הכותל-המערכי של כל קולנוען ישראלי צעיר. תור ארוך של תסריטים ממתין להתלטותיו, אבל בינתיים לא החליט סופית על מאומה. לעומת זאת, מחוץ לישראל, יש לו כבר כמה התחייבויות. סרט שיביים שותפו, סידגי פולאק, בשם הוניטאקל רח, מחזמר שהשניים יפיקו לברודוויי. סרט עם לינו ונטורה וג'יימס גארנר שטרם נבחר עבורו במאי, והסרט 'סרג' גיינסבורג אמור היה לביים בארץ, לפי תסריט של אסי דיין, קצר חטטלי. בנושא אחרון זה הלה בינתיים דחיה, עד שישופר התסריט וייספק את דרישות ההפקה.

סרטי קאסטל, חברת הסרטים הירור שלמית של מיכה שגריר ודן ארזי, שהתי

דורה ואיך-דריי גורן ב"דוקטור פונדר" בורגנים המנסים לפרוץ החוצה

המילחמה הבלתי-גמורה של ליילה אבו-סייף

עם הסביבה הטבעית שבה נולדה ואפילו עם הסביבה המתקדמת ש, עדיין אינה מסוגלת לעכל את העובדה שאני אשה בת-הורין הוכאת לחופש מחשבה ולשוויון זכויות מלא, אישי וחברתי. בעיצומו של פסטיבל הסרטים בקאהיר פגשתי בה, אחרי שמועות שהגיעו אלי מידידיה במערב: "את חיבת לפגוש בה — זוהי אשה יוצאת מגדר הרגיל. לוחמת, ואומנם, האשה שהגיעה בהתלהבות לא מוסרת לפגוש עיתונאית ישראלית, היתה שוקעה רובה ככולה במחזה נסייני שהעי לתה באותו השבוע בבית-סוהר לנשים. היא התנצלה על שאינה יכולה לקחת אותי לראות את עבודתה. מי אלה לא ליילה יעלה בדעתו מיבצע יחיד שכזה במצריים? בשנת '75 היתה לשיחת היום הזועמת מפני שהעזה להעלות בתיאטרון שהקימה לא רחוק מאוניברסיטה אל-אזהר (המוס' למית) מחזה בנגות ניקמת הדם. אותו בעזרת שחקניה ונושאי היה רצח אין כמעט דבר שעשתה, מאן, בתיאטרון ומחוצה לו שלא הזמין אליה ישירות את הצנזורה. לפני כמה חודשים ניסתה להעי לות מחזה של משורר יהודי ידוע שחי במצריים במאה שעברה, יעקב צנוע, והי צנזורה פשוט נעלה את התיאטרון. הני אלה שלוש פארסות חמודות ולא מיוקות. מין קומדיה דל-אירטה מצרית, אבל בכיור

להיות אשה גרושה, במאית תיאטרון בעלת תיאטרון עצמאי משלה, ד"ר לתיאטרון, רון, האשה המרצה הרשונה באמנות זו במצריים, מחוסרת ילדים, במאית קולנוע, פמיניסטית ובעלת דעות שהן לא שמאל ולא ימין, אלא ליברלית פרוגרסיבית — זה קצת יותר מדי לאיש אחת החיה בחברה המצרית בת-ימינו. קצת יותר מדי אפילו עבור משכילים מטוימים. עובדה: לראשונה בחולדות המיוחדת-התיכון זכתה ד"ר ליילה אבוסייף במישפט נגד שני עיתונאים, פאיו עלווי ואניס מנצור (האח' רון הינו עורך השבועון הידוע אוקטובר והראשון עיתונאי הכותב באותו עיתון) בעוון השמצה אנטי-פמיניסטית. היה זה מישפט שנערך בקאהיר לפני כמה חודשים אחרי שלילה אבוסייף יצאה להפגין באיראן נגד הטלה החובה ללבוש את הצ'אדור (הלבוש המוסלמי המסורתי המסתיר פניה של האשה) במימנות חיר מיני. אולם ניצחונה של ליילה לא היה שלם: השופט שהצדיק אותה לא עשה כן בגלל העניין לגופו, כי אם מפני שהתקבל הרושם כאילו העיתונאי עלווי רמז בכתבתו שהיא חיה ללא נישואין עם גבר מטויים, דבר שאם הוא עיללה הרי אין השמצה נוראה ממנה. זה רק אחד מקרבותיה הבלתי-גמורים של ליילה עם כל הסובב אותה. עם הוריה,

רוקריטה שלנו יושבים אנשים החושבים עדיין בסניגוריו של נאצר. גם בין האמנים, לצערי, קיימים עדיין פחד והסתייגויות. זו הסיבה שאת הסרטים החדשים, התעודיים ובעלי הערך החברתי-האמיתי אין מוכנים עדיין בסניגוריו של נאצר. גם בין האמנים, נאים ישראלים כמוך, זו גם הסיבה שישנם אינטלקטואלים רבים כל-כך הפוחדים ממגע ישיר עם הישראלים ומסתייגים מן השלום של סאדאת. הם מרגישים כאילו נגבו מהם את העוגה."

ליילה אבוסייף מדברת בלהט. אינה חוששת להיחשף, גם עם חבריה הטובים היא נולעת לעימותים לבקרים. "יש לנו במאם טובים במצריים, אבל את איש מהם לא מעניינת בעיית האשה." אני רוצה את החופש שלי — הוא סרט תעודי על תשע נשים יוצאות-דופן, ועל מאבקן לחירות אישית, שנעשה על-ידי ליילה בצורה עצמאית במשך ארבע שנים. "אנשים כועסים עלי מאד, אינם מבינים כי משמעות חיים מודרניים לחברה מת-קדמת אינה מוגבלת לגברים בלבד. נערה מודרנית בקאהיר יכולה לשנות, לעשן, ללכת בבקיני, אבל אם היא נישאת, היא נתונה לחסדי בעלה בדיוק כמו בימי הביניים. אחת הפמיניסטיות הגדולות שלנו היא ג'יהאן סאדאת. ב-1975 ניסתה לאסור את הפוליגמיה ואת הגירושין החד-צדדיים וההמוניים כמו נגדה. למרות זאת לא נסוגה והצליחה לפני שלושה חודשים להעביר חוק מטויים שיקשה על הבעל לגרש את אשתו והוא עצמו יצטרך לעזוב, אם ירצה בגירושין ולהשאיר את הבית לאשה ולילד-דים. מאחר שבקאהיר קיים מחסור חמור בדירות יהיה לו קשה לעשות כן. הנשיא הצליח להעביר את החוק בין שתי אסיפות לאומיות. אחרת היה נתקל בהתנגדות עזה! ורק השבוע הופיעה בפעם הראשונה במצריים פירסומה לגלולה למניעת הריון בעיתון אל-אהרם."

ליילה משוכנעת כי אשת הנשיא המצרי מודעת מנסיגונה האישי לסיבלה של האשה. "היה זה כנראה משהו במישפחתה, משהו שקרה לה בעצמה פעם — שעשה אותה רגישה כל-כך לסיבלן של נשים", סבורה ליילה, שגם לה עצמה היתה דרך ייסורים ארוכה עד שהעזה לפתוח פה בציבור. כשהיתה בת 18 השיאו אותה הוריה בניגוד לרצונה. היא ברחת לארצות-הברית ובעלה — אחריה, תהליך הפרידה ארך שבע שנים. בינתיים למדה והתחילה ללמד באוניברסיטת ויסקונסין, שעה שהוא עבד כאדריכל בקאהיר וניסה להתחמק מגירושין רק מפחד השערורייה שצעד כזה יעורר בסביבה. משחזרה ליילה למצריים חזרה בהכרה ששליחתה התרבותית חיונית יותר לארצה מאשר למערב כולו, הודיעה לבעל הנדהם: "גם אם לא תגרש אותי לא אחיה איתך. אעדיף לחיות לבד." רק אז השיגה את הגט המיוחל. "הוא חש מסקאנדל ולכן אני הפכתי לסקאנדל." עדינה פיינרו

מחתה עד עכשיו בסירטי תעודה לטלוויזיה ולקולנוע, ובאספקת שירותים לחברות זרות שבאו להסריט בישראל, מרחיבה את פעולותיה. החברה הקימה מרכז-תיקשורת בירושלים, מתוך תיקווה כמוסה שהוא ישמש גרעין לערוץ שני בטלוויזיה, אם וכאשר יקום. ובנוסף על כך, מקווה מיכה שגריר להיכנס להפקת סירטי עלילה באורך מלא, עניין שממנו משך ידו מאז הכישלון המיסחרי של הסיריט. בין השאר הוא מקווה לעניין את קלווד ללוש בהפקת סרט לפי תסריט בשם ריקוויאט למלך מרוקאי של גבריאל בן-שמחון, והוא נסע להיפגש עם ללוש, למטרה זו, בפאריס.

סרטים

הולנדים באים

הולנד אינה מעצמת קולנוע. עושים שם כ-15 סרטים ארוכים בשנה, ועוד הרבה סרטים קצרים וסירטי אנימציה. מיגבלת השפה מעיקה על הקולנוע הזה כמו על כל קולנוע לאומי של ארץ קטנה, שאין מדברים בה את אחת השפות הבינלאומיות הנפוצות. תעשיית הסרטים נשענת במידה בלתי-מבוטלת על קרנות ועל הלוואות ממשלתיות המגיעות לעיתים עד 60 אחוז מתקציב הסרט. הלוואות ההופכות מענק ברגע שהסרט אינו מכסה את הוצאותיו, כל זה מזכיר מאד את הקולנוע הישראלי, אבל בכל זאת יש הבדל, ומי שרוצה להיווכח בו, מוזמן לבקר החל בשבוע הבא בשלושת הסינמטקים, תל-אביב חיפה, וירושלים, שם יוקרנו במשך חודש נובמבר סרטים הולנדיים.

נושקה ואן בראקד אורחת בישראל

ליילה אבו-סייף מביימת מחזה בתיאטרון הניסיוני שדה הצנזורה סגרה